

Nu börjar det roliga ...

Nu är vi framme vid den roligaste delen, själva skrivandet. Visst finns det regler, men det du skriver får ändå din personliga prägel.

Låt din text bära din prägel

Varje människa har sitt eget sätt att uttrycka sig och journalistiska texter kan formuleras på lika många sätt som det finns journalister. Det är viktigt att du tillåter dig detta. Försök aldrig imitera någon annan skribents stil, hur mycket du än beundrar dennes sätt att skriva. Det blir oftast lätt töntigt och platt och inte alls som du tänkt dig. Enda undantaget är nyhetstexten och notisen, som har strikta regler för dispositionen.

Skriva

Det är en konst att skriva lättläst, men även här kan du få några goda råd på vägen. Vi människor krånglar ofta till saker i onödan. Du behöver servera din text/information så att den är *begriplig*, *greppbar* och så att den *angår någon*.

Begripligt

Skriv rakt på: Undvik långa meningar med många instuckna bisatser. Variera mellan korta och lite längre meningar, det ger texten rytm.

Skriv i aktiv form: Undvik formuleringar som "katten hade ett jamande läte" när det i själva verket var så att "katten jamade".

Undvik förkortningar: Använd bara förkortningar när det är absolut nödvändigt och inte kan missförstås och då bara vedertagna förkortningar som t.ex., m.m., o.s.v, eller o.dyl.

Skriv svenska: Lag istället för team.

Skriv det du menar: Menar du en bro över en å, låt bli att skriva en förbindelse över ett vattendrag.

Skriv personligt: Jag, du, vi, ni och så vidare berör mer än man, en del och någon.

Skriv gärna i presens – nutid – som är en aktiv form. (Undantag: nyhetsartikeln där saker hänt förut.)

Greppbart

Efter din noggranna förberedelse är du expert på det område du ska skriva om. Åtminstone mer än många av dina läsare. Formulera dig därför på ett sådant sätt att inga direkta förkunskaper behövs för att förstå din text. Ta aldrig för givet att din läsare vet. Akta dig däremot för att dumförklara mottagaren, för det kan vara förödande för läsintresset. Använder du facktermer ska du förklara dem. Stryk de långa tillkrånglade orden och ersätt dem med enklare.

Skriv kort. Ingen information blir intressantare av långa utläggningar. (Detta gäller i första hand rena faktaartiklar, nyheter, referat etcetera). Det ger mer effekt att servera den i små portioner med jämna mellanrum. Har du mycket material om ett ämne, dela hellre upp det i olika avsnitt eller skriv helt enkelt flera artiklar med olika vinkel.

Angår någon

Många tidningar har en klart definierad målgrupp. Det kan (lätt generaliserat) vara bakande och virkande hemmafruar (Året Runt), män och kvinnor i karriären (Veckans Affärer) eller musikintresserade ungdomar (Okej). Lätt generaliserat.

En kollega till mig sa en gång: "Jag tänker på min mamma när jag skriver. Förstår hon så förstår alla. Inget ont sagt om den mamman, men det kan vara ett bra utgångsläge när du skriver din artikel. Tänk på en speciell person, som du vill ska ta del av din text. Skriv till honom/henne. DU kommer genast att märka hur mycket lättare det blir att skriva.

Det är bättre att skriva en text för få människor som många läser, än att skriva den för många så att få läser. (Om nyttan med att vara specifik istället för allmängiltig.)